

Eseju konkurss "Progress sākas tur, kur ir konkurence"

Studentu kategorija: 1. vieta

Jana Vārpa

Biznesa augstskola Turība

"Progress sākas tur, kur ir konkurence"

Caurspīdīgie un saprotamie procesi valsts pārvaldē ir tiesiskās valsts neatņemamā sastāvdaļa. Tāpat arī privātajā telpā ir nepieciešams caurspīdīgums un pašāvība, ka darījumi tiek īstenoti godīgi un tiesiski. Aizliegtās vienošanās par produktu un pakalpojumu cenām negatīvi ietekmē gan komersantus, gan sabiedrību kopumā.

Iztēlojoties ideālu mūsdienīgu valsti, pirmais, kas nāk prātā ir godīgums un taisnīgums it visā. Visi procesi tiek vērsti un attīstību, ļaujot komersantiem brīvi konkurēt tirgū un iedzīvotājiem brīvi izvēlēties, ko pirkt un ar kādiem nosacījumiem. Šādi tirgus attīstas, preces un pakalpojumi kļūst arvien kvalitatīvāki, bet straujš cenu pieaugums neseko, jo tirgus dalībnieki godīgi konkurē un nevienojās par noteiktu cenu līmeni.

Godīgu konkurenci tirgū var salīdzināt ar Olimpiskajām spēlēm, kurās ar katru reizi sportisti kļūst arvien stiprāki un rezultāti arvien labāki. Bet kā būtu, ja visi sportisti lietotu dopingu? Visticamāk, olimpiskās spēles pārstatu eksistēt. Jo skatītājiem vairs nebūtu interesanti sekot līdzi. Iepriekš būs zināms, ka vinnēs tie sportisti, kam ir lielāki resursi visefektīvāko dopingu iegādei... Bet šeit vairs nav nekāda sakara ar sportu! Brīvajā tirgū aizliegtās vienošanās ir dopings. Un visietekmīgākie naudas resursu ziņā, tirgus dalībnieki dominē un diktē nosacījumus. Un pārējiem nav izredžu, pat ja viņi ir labāki produktu, pakalpojumu un apkalpošanas līmeņa ziņā. Un tas nebūt nav ceļš uz progresu, drīzāk ceļš uz stagnāciju.

Mūsdienu cilvēka ikdiena nav iedomājama bez izvēles izdarīšanas: lai kur mēs ejam, vai pat ja paliekam mājās – mēs izvēlamies produktus un pakalpojumus, pat brīžiem neaizdomājoties. Un vairākos adījumos izvēle ir vien ilūzija – mākslīgi izveidots priekšstats par to, ka ar šo savu izvēli cilvēks var kaut-ko ietekmēt. Realitātē – nevar. Nevar, ja konkurence ir vien ilūzija...

Nav iespējama attīstība, ja ir liegts godīgi konkurēt. Mūsdienu valstī jebkuram ir iespēja sevi pierādīt. Un jo lielākam skaitam komersantu ir iespēja konkurēt, jo labāk mēs dzīvosim. Progresam ir vitāli nepieciešama konkurence, bet godīga konkurence vēl jo vairāk!

